

Legyen a kirándulók száma x , fejenkénti befizetésük y Ft. Így az összegyűjtött pénz xy Ft volt, és az első változatban $(x + 5)(y + 6)$, a másodikban pedig $(x - 4)(y + 4)$ Ft lett volna, tehát az adott eltérések alapján

$$(x + 5)(y + 6) = xy + 792,$$

$$(x - 4)(y + 4) = xy - 388.$$

Rendezés után

$$6x + 5y = 762,$$

$$4x - 4y = -372,$$

és ebből $x = 27$, $y = 120$. Tehát 27 tanuló egyenként 120 Ft-ot, összesen 3240 Ft-ot fizetett be. A két változatban $32 \cdot 126 = 4032$, a másodikban pedig $23 \cdot 124 = 2852$ Ft gyűlt volna össze, a többlet valóban 792, a hiány pedig 388 Ft.

Fülöp István (Kővágóörs, ált. isk. VIII. o. t.)

Megjegyzések. 1. Egyismeretlenes egyenlettel is megoldhatjuk a feladatot, ha mindkét adat alapján kifejezzük egy tanuló valóságos befizetését az x létszámmal. A többlet két forrásból származott: az egyenkénti befizetés 6 Ft-tal magasabbra emeléséből, ez a megnövelt létszámmal számítva $6(x + 5)$ Ft; a további $792 - 6(x + 5)$ rész pedig az 5 új jelentkezőnek az eredeti terv szerinti befizetéséből. Így az eredeti befizetés $[792 - 6(x + 5)]/5 = 158,40 - 1,2(x + 5)$. A második eset hiányát a kikapcsolódó tanulók okozták, de ezt csökkentette a megmaradtak $4(x - 4)$ Ft-nyi többletbefizetése; tehát a 4 kilépő tanuló miatti teljes hiány $388 + 4(x - 4)$ Ft lett volna, és ebből egy résztvevő díja $[388 + 4(x - 4)]/4 = 93 + x$. A két kifejezés egyenlőségéből $x = 27$, és ezzel a kifejezések értéke 120 Ft.

Földes Antónia (Budapest, Apáczai Csere J. gyak. g. I. o. t.)

2. Hasonló meg gondolással állított fel egyismeretlenes egyenletet egy tanuló valóságos befizetésére *Markó János* (Pannonhalma, Bencés g. II. o. t.). Megfigyelhetjük, hogy az 1. megjegyzésben említett egyenlet lényegében a megoldásban szereplő egyenletrendszerből y -nak összehasonlításal történő kiküszöbölésével kapható, csak nem „gépies” átalakítással, hanem a feladat szövegéhez kapcsolódó tárgyi meg gondolással nyertük a kifejezéseket.